

Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

Vědecký projekt RM 04/01/08

Prosazování zahraničně-politických cílů osou Irán-Sýrie-Hizballáh-Hamas

—

Březen 2009

Prosazování zahraničně- politických cílů osou Irán-Sýrie- Hizbulláh-Hamas (shrnutí)

—

Cyril Bumbálek

Filip Moravec

Jan Šnidauf

Shrnutí

Cílem studie je předložit detailní popis úzké a koordinované spolupráce Íránu a Sýrie, jako reprezentantů tradičních hráčů blízkovýchodní politiky, kteří se každý z odlišných důvodů dostali do izolovaného postavení, se dvěma nestátními aktéry – libanonským hnutím Hizballáh a palestinským Hamásem, s nimiž sdílí společné zájmy zejména v otázce opozice proti arabsko-izraelskému mírovému procesu a především poskytují oběma státním aktérům vítaný nástroj, jež jim umožňuje zčásti kompenzovat neschopnost udržovat strategickou rovnováhu s Izraelem, silami USA a prozápadními vládami v regionu. Ambicí autorů je nejen potvrdit existenci akademického konceptu existence zahraničněpolitické *osy* spojující metropole Íránu a Sýrie s libanonským Hizballáhem a palestinským Hamásem, ale také prokázat výchozí tezi, že více než společná ideologie pojí členy *osy* sdílená role odpůrců aktivní angažovanosti Západu v regionu Blízkého východu, mezinárodní izolace íránského a syrského režimu i obou politicko-vojenských hnutí a pragmatický zájem využívat komparativních výhod jednotlivých členů tohoto společenství ve prospěch celku. Z pohledu Íránu se podle autorů dnes již nejedná o snahu šířit islámskou revoluci za hranicemi Íránu, ale účelovou alianci. Ta však zasahuje nejen do zahraničněpolitické sféry, ale bezprostředně ovlivňuje vnitropolitický vývoj.

Autoři ve studii detailně analyzují historické procesy a okolnosti, které vedly ke vzniku na první pohled nesourodé aliance, popisují vývoj a měnící se podoby úzké spolupráce mezi členy *osy* od konce 70. let 20. století až téměř do současnosti, přičemž si všímají aspektů, kterou budou v nadcházejících letech rozhodující pro další upevnování partnerství či jeho případnou desintegraci. S ohledem na zadavatele studie se autoři zaměřili rovněž na to, jakým způsobem ovlivňuje existence *osy* perspektivy tzv. blízkovýchodní politiky EU i vztahy jednotlivých členských států na bilaterální úrovni.

Úvodní kapitola studie nazvaná *Formování spojenectví: Íránská zahraniční politika v 80. a 90. letech 20. století* vymezuje základní charakteristiky zahraniční politiky íránského teokratického režimu po revolučních změnách na počátku roku 1979, identifikuje vůdčí ideologické principy zahraniční politiky Íránské islámské republiky a poskytuje náhled do značně komplikovaného systému, v jehož rámci jsou v porevolučním Íránu přijímána zahraničněpolitická rozhodnutí. Zahraniční politiku před- i porevolučního Íránu autoři vnímají jako dynamický proces, v němž vzájemně prolínaly ideologická východiska s pragmatickým prosazováním národního zájmu. Tato koexistence a neustálé prolínání obou těchto určujících faktorů je rozhodující charakteristikou íránské zahraniční politiky do současnosti. Přesto, že se íránský režim může jevit jako značně statický a zakonzervovaný

Vědecký projekt RM 04/01/08

Prosazování zahraničně-politických cílů osou Irán-Sýrie-Hizballáh-Hamas

–
Březen 2009

v době následující po revolučních událostech, demonstruje studie výrazný posun, k němuž pod vlivem vnitřních faktorů i vnějších okolností v íránské zahraniční politice v uplynulých třech dekadách došlo. V současnosti není již Írán izolovaným revolučním režimem, jehož zahraničněpolitickou doktrínou je export universalistického Chomejního konceptu islámského státu. A i když současné politické vedení Íránu hledá svou legitimitu nadále v tomto Chomejního konceptu, stojí íránská zahraniční politika na počátku jednadvacátého století rozkročena na více pilířích, které reflektují zájem politického vedení země vést jednoznačně diverzifikovanější a současně vyváženější zahraniční politiku.

Třicet let od islámské revoluce je cílem íránského režimu, který je navzdory klesající domácí podpoře, vnějším tlakům a sociálněekonomické situaci stále jedním z nejstabilnějších blízkovýchodních režimů, dosáhnout postavení regionální mocnosti, jejíž legitimní zájmy budou uznány především ze strany USA, které přes moderaci a příklon k pragmatické zahraniční politice zůstávají hlavním rivalem Íránu. Počínaje prezidentstvím Akbara Hásemí Rafsandžáního a zejména pak v průběhu prvního prezidentského mandátu Muhammada Chátamího v letech 1997 až 2001 došlo k významné zahraničněpolitické transformaci revolučního režimu. Primárně s cílem ekonomické rekonstrukce země, v reakci na konec studené války a zejména dominantní přítomnost USA v regionu usiloval Írán o rehabilitaci svého postavení vůči arabským zemím a zmírnění napětí ve vztazích s evropskými zeměmi, které se následně staly nejvýznamnějšími obchodními partnery Íránu.

Současně íránský režim nadále udržoval těsné vztahy se svým tradičním regionálním partnerem Sýrií a pokračoval ve své angažovanosti v Libanonu. Vztahy Íránu a Sýrií prošly zkouškou v podobě syrské účasti na mírových rozhovorech s Izraelem. K opětovnému sblížení nicméně obě země přivedla USA vedená intervence do Iráku v roce 2003 a sdílené obavy z toho, že oba režimy budou dalším cílem politiky *regime change*. Schopnost s nezměněnou intenzitou spolupracovat v oblastech společného zájmu prokázaly následně Írán a Sýrie během izraelské vojenské intervence proti libanonskému hnutí Hizballáh v létě 2006. Oba režimy rovněž pokračovaly v podpoře palestinských hnutí odmítajících mírový proces s Izraelem jako prostředek k urovnání izraelsko-arabského konfliktu.

Důležitým faktorem určujícím podobu íránské zahraniční politiky je samotný proces přijímání zahraničněpolitických rozhodnutí, na němž se i nadále podílí vícero institucí i neinstitucionálních aktérů s nejednoznačně vymezenou a často překrývající se kompetencí. Charakteristická je rovněž přítomnost řady neformálních prvků, které často dominují nad formálním vymezením kompetencí. Výsledná rozhodnutí jsou pak výslednicí vzájemně se prolínajících zájmů a aktuální mocenské převahy jednotlivých aktérů. Vágně vymezené kompetence a pronikání dalších složek porevolučního režimu do oblastí přímo se

Vědecký projekt RM 04/01/08

Prosazování zahraničně-politických cílů osou Irán-Sýrie-Hizballáh-Hamas

–
Březen 2009

dotýkajících zahraniční politiky vedou k přijímání protichůdných a zdánlivě chaotických rozhodnutí. Klíčovou úlohu v rozhodovacím procesu hraje stále nejvyšší vůdce, nicméně stejně důležité jako institucionální zakotvení pravomocí je i reálný vliv a prestiž osoby, která tuto pozici zastává. Svou roli při utváření zahraniční politiky hrají prezident jako hlava exekutivy i ministr zahraničních věcí, ale také například Nejvyšší rada národní bezpečnosti, speciální složky Sborů islámských revolučních gard pro zahraniční operace a islámské nadace působící v zahraničí. Zejména po nástupu prezidenta Mahmúda Ahmadínežáda je znatelná militarizace zahraniční politiky Íránu, ať již daná pronikáním někdejších vysokých vojenských velitelů na vládní pozice, či rostoucí úlohou bezpečnostního aparátu v rámci mocenské hierarchie íránského režimu.

Íránská islámská revoluce byla na mnoho let určujícím momentem obratu íránské zahraniční politiky. Revoluční události přetrhaly do té doby základní vazby íránské zahraniční politiky na Západ a deklarovaná politika exportu islámské revoluce do muslimského zahraničí učinila v očích USA, jejich evropských spojenců i řady států regionu hrozbu pro stabilitu v mimořádně senzitivním regionu Blízkého východu. Základní zahraničněpolitickou doktrínou formulovanou Chomejmím se stalo heslo „Ne Východ, ani Západ, ale islámská republika.“ Toto popření *statu quo* a deklarovaný úmysl exportovat revoluční ideologii uvrhly zemi do bezprecedentní izolace.

Událostí určující zahraničněpolitické vymezení porevolučního Íránu byla nesporně osm let trvající irácko-íránská válka. Situace, ve které se Írán po zahájení války ocitl, ukázala limity čistě ideologické zahraniční politiky zaměřené na export islámské revoluce. Izolace, nutnost dodávek zbraní a munice pro válečné úsilí a ekonomické problémy země vedly nakonec k tomu, že pragmatický národní zájem byl upřednostněn před ideologickými vlivy. Osm let trvající irácko-íránská válka a z pohledu Íránu zcela zbytečné a vyčerpávající boje mezi léty 1982 až 1988 byly jedním z impulsů pro transformaci íránské zahraniční politiky v letech 1988 až 1991. Avšak nejen konec irácko-íránské války, ale především pak smrt nejvyššího vůdce ájatolláha Chomejmího v červnu 1989 a pád bipolárního rozdělení světa rozvázaly íránskému establishmentu ruce k reformulaci zahraničněpolitické doktríny. Írán byl ekonomicky a vojensky oslaben a kupevnění svého postavení i urychlení poválečné rekonstrukce bylo nezbytné prolomit dosavadní izolaci a normalizovat vztahy s klíčovými aktéry jak v regionu, tak i za hranicemi Blízkého východu. Dočasného oslabení vazby se Sýrií dané především rozdílným postojem obou zemí k arabsko-izraelskému mírovému procesu přimělo Írán ke zvýšenému úsilí o narovnání vztahů s ostatními regionálními aktéry, Ruskem, Čínou a zčásti také evropskými státy. Tento proces zahájil prezident Rafsandžání a pokračoval především během mandátu jeho nástupce Chátamího. Do cesty normalizaci

Vědecký projekt RM 04/01/08

Prosazování zahraničně-politických cílů osou Irán-Sýrie-Hizballáh-Hamas

–
Březen 2009

vztahů s EU se však po roce 2002 postavila kauza íránského jaderného programu, která je nadále překážkou v posunu ve vztazích Íránu a zemí EU.

Oblastí nepoznamenanou transformací íránské zahraniční politiky zůstala sféra vztahů s USA a Izraelem. USA jsou nadále vnímány jako ideologický nepřítel, zdroj ohrožení i hlavní rival regionálních mocenských ambicí Íránu. Írán byl naproti tomu ze strany USA vnímán jako sponzor mezinárodního terorismu, země podporující opoziční skupiny usilující o svržení sekulárních vlád v prozápadních zemích regionu Blízkého východu a odpůrce arabsko-izraelského mírového procesu. Je také obviňován ze snahy o získání zbraní hromadného ničení, balistických raket a kritika USA se zaměřovala rovněž na otázku porušování lidských práv íránským režimem. V roce 2003 byl Írán spolu s Irákem a Severní Koreou zařazen do tzv. Osy zla. Vztahy obou zemí se dále zhoršily po americké invazi do Iráku v roce 2003 a přes neúspěšné pokusy dosáhnout řešení jaderné kauzy v rámci dialogu, přetrvává nadále riziko eskalace. Bez reálné proměny zůstávají vztahy Íránu s Izraelem a postoj Íránu k izraelsko-arabskému konfliktu.

V kapitole *Strategické partnerství Íránu a Sýrie* autoři sledují nejprve vznik partnerství obou nesourodých a ideologicky diferentních režimů na přelomu 70. a 80. let 20. století. Základním společným zájmem bylo překonání izolace, do které se oba režimy nezávisle na sobě dostaly. Po mírových dohodách s Camp Davidu izolovaná a z arabské politiky vyloučená Sýrie proto uvítala změnu režimu v Teheránu a regionální mocenské vakuum, které revoluční události v Íránu přinesly. Spojenectví Íránu a Sýrie se plně rozvinulo během irácko-íránské války, kdy oba režimy pojilo nepřátelství s baathistickým Irákem Saddáma Husajna. Výměnou za dodávky zbraní a asistenci íránskému válečnému úsilí získala Sýrie ekonomické výhody i novou možnost prosazování společných zájmů v Libanonu, kde se ohrožení syrských zájmů v podobě izraelské vojenské intervence postavilo tehdy vzniknuvší šíitské islamské hnutí Hizballáh. To se stalo velmi účinným nástrojem íránského a syrského vlivu v občanskou válkou sužované zemi.

Postoj Sýrie ke spolupráci s íránským režimem byl čistě pragmatickým *sňatkem z rozumu*. Syrský prezident Háfiz al-Asad opakovaně naznačil, že spojenectví s Íránem včetně podpory libanonského Hizballáhu či radikálních palestinských skupin je ochoten obětovat výměnou za dosažení dlouhodobých zájmů – stažení Izraele z okupovaných Golanských výšin a uznání syrských zájmů v Libanonu západními mocnostmi. Jednání Háfize al-Asada s Izraelem o uzavření míru a navrácení Golanských výšin bylo také příčinou ochlazení syrsko-íránských vztahů v průběhu 90. let. Proměnou prošly vztahy obou zemí v roce 2000, kdy Háfize al-Asada nahradil jeho syn Bašár. Ten navzdory očekávání nenavázal na mírové rozhovory s Izraelci a naopak dále prohloubil vztahy s Íránem, který však na po roce 2000 vystupoval v

Vědecký projekt RM 04/01/08

Prosazování zahraničně-politických cílů osou Irán-Sýrie-Hizballáh-Hamas

–
Březen 2009

roli silnějšího partnera. Motorem tohoto posunu byla sdílená percepce ohrožení po americké invazi do Iráku v roce 2003 a prohlubující se izolace obou režimů. Obě země snažily narušovat americké úsilí o stabilizaci Iráku a po roce 2004 a zejména pak po atentátu na libanonského expremiéra Harírího v únoru 2005 našly Irán a Sýrie společný zájem opět v Libanonu. I po vynucením stažení syrských jednotek zůstal oběma zemím k dispozici více než silná nástroj, hnutí Hizbulláh.

Hnutí Hizbulláh a jeho vazby na Irán i Sýrii jsou předmětem analýzy ve třetí kapitole. Hizbulláh vznikl v důsledku izraelské invaze do Libanonu v roce 1982 jako střešní organizace pro jednotlivé skupiny protiizraelského odboje na jiholibanonském území. Nábožensky orientované šíitské hnutí se inspirovalo revolučními událostmi v Íránu. Na rozdíl od etablovaného prosyrského hnutí Amal byl Hizbulláh založen jako nástroj odporu proti sionismu a proti západní agresivní aroganci, tedy jako prostředek k obraně islámu a jeho civilizace. Vůdčí postavení v hnutí připadlo šíitským duchovním, avšak přesná organizační struktura a hierarchie vedení zůstává dosti nejasná. V průběhu let se Hizbulláh vyvinul v mnohostrannou organizaci. Vedle jeho původní vojenské složky si hnutí vybuodovalo též mimořádně rozsáhlou sociální síť, zahrnující školy, nemocnice, sirotčince, organizace na podporu válečným zraněným a rodinám zabitých atd. Od konce 80. let se významněji etablovala rovněž politická složka organizace, která Hizbulláhu zajistila přítomnost v parlamentu i účast na vládě v zemi. Na libanonské scéně Hizbulláh vystupuje jako značně flexibilní hráč, který dokáže podle potřeby uplatňovat a kombinovat politická i vojenská řešení.

Šíitský jih Libanonu představoval téměř ideální prostor pro aplikaci íránské porevoluční politiky exportu islámské revoluce. Libanonským šíitským duchovním byly blízké myšlenky islámského universalismu i chomejnijovského islámského státu a shodně s Íránci sdíleli nesmiřitelný postoj vůči Izraeli. V době vzniku Hizbulláhu se íránské zájmy sblížily s postoji Sýrie. Ta vítala každou pomoc proti nepřátelským izraelským a západním silám na libanonské půdě, již vnímala jako svoji vlastní doménu a obávala se vlastní izolace v případě dosažení separátního míru mezi Izraelem a Libanonem. Obě země proto sdílely motivaci k podpoře tohoto nového hráče na libanonské scéně a aktivně se zapojily do jeho podpory. Ve druhé polovině 80. let a především na počátku 90. let však již syrská podpora Hizbulláhu nebyla bezpodmínečná a s tím, jak docházelo k konfliktům s hnutím Amal, Sýrie se proti rostoucímu vlivu hnutí, opakovaně postavila. Válkou vysílený Irán, který neměl zájem na sporu se svým syrským spojencem kvůli Hizbulláhu, uznal syrskou roli a hnutí Hizbulláh bylo po tá'ifských dohodách z roku 1989 a zejména po roce 1991 nuceno respektovat pravidla faktického syrského protektorátu v Libanonu.

Vědecký projekt RM 04/01/08

Prosazování zahraničně-politických cílů osou Irán-Sýrie-Hizballáh-Hamas

–
Březen 2009

Samotná Sýrie však po krachu mírových rozhovorů s Izraelem a oslabování pozic v Libanonu na přelomu tisíciletí opět potřebovala podporu jak Hizballáhu, tak Íránu. Po roce 2005 se Hizballáh jednoznačně zařadil na stranu podporující Sýrii. Írán od počátku hnutí poskytoval Hizballáhu finanční, logistickou i přímou vojenskou pomoc ve formě dodávek zbraní a munice. Hizballáh sice přijal ideologické postuláty íránské islámské revoluce, avšak po skončení irácko-íránské války byla mohutná podpora zahraničním islamistickým hnutím radikálně omezena. Smrt Chomejního v červnu 1989 pak pro Íránce i Hizballáh znamenala navíc ztrátu islámské autority. Pokud jde o participaci Hizballáhu na politickém procesu v Libanonu, hnutí nikdy neoponovalo samotnému principu občanské – tj. nikoliv sektářské – demokracie. Za jeden ze svých hlavních politických cílů strana prohlašuje dosažení spravedlivého systému poměrného zastoupení. Vztah Hizballáhu k Íránu zůstal vždy blízký v doktrinální politické-náboženské rovině. Ačkoli Hizballáh po celou dobu své existence udržoval pragmatické vztahy se Sýrií vždy úzce lnul k íránskému. Po skončení izraelské okupace jižního Libanonu Hizballáh své působení přeorientoval na úsilí o likvidaci evidentně nespravedlivého konfesionalistického režimu a jeho nahrazení snesitelnějším občansko-demokratickým zřízením s poměrným zastoupením. Přes zřejmou snahu se tento záměr dosud nepodařilo naplnit, a proto bude Hizballáh ve svém úsilí politickými prostředky nepochybně pokračovat.

Tématem čtvrté kapitoly je *spojenectví s palestinským hnutím Hamás*, které s ostatními členy koalice nesdílí ideologická východiska, ale spojuje jej především nepřátelství vůči Izraeli a vnímání islámu jako hlavního determinantu lidského života. Podobně jako libanonský Hizballáh vznikl Hamás jako nábožensko-sociální a později politicko-militantní reformní hnutí, které se vymezilo proti tradičně sekulárním palestinským stranám. Popularitu zejména v pásmu Gazy získával Hamás již v období 80. a 90. let díky neúspěchům sekulárního Fatahu a Organizace pro osvobození Palestiny (OOP). Po první intifádě v roce 1993 a neúspěchu mírové dohody z Oslo začal Hamás růst do všech stran – organizoval jak ozbrojené útoky proti Izraeli, tak charitativní a sociální činnost pro Palestince. Pro Hamás jako islamistické hnutí se islám odráží i ve vnímání území Palestiny včetně dnešního Státu Izrael. V souvislosti s bojem proti Izraeli se Hamás nevzdal násilí jako jeho prostředku a existenci Izraele neuznává. Pro postavení Hamásu na palestinské politické scéně je rozhodujícím faktorem soupeření s konkurenčním hnutím Fatáh. Na politickou scénu vstoupil Hamás až ve volbách v roce 2005 a to hned vítězně. Po vnitropalestinské krizi v létě 2007 však Hamás nadále vládne pouze na území Gazy a přes opakované pokusy nedošlo k normalizaci politického života na palestinských územích.

Hamás disponuje složitou organizační a mocenskou strukturou. Vedle vedení na samotných palestinských územích existuje exilové vedení v Damašku a rovněž úroveň ideologicky-

Vědecký projekt RM 04/01/08

Prosazování zahraničně-politických cílů osou Irán-Sýrie-Hizballáh-Hamas

–
Březen 2009

náboženského vedení. Jestliže palestinišší vůdci se potýkají s každodenními nástrahami palestinské domácí politiky, tzv. exilové vedení je hlavním ochráncem hodnot a dogmat Hamásu. Právě exiloví vůdci jsou praktickou součástí strategické osy spolupráce mezi Hamásem, Sýrií, Hizbulláhem a Íránem. Nejvýraznějším znakem vztahů mezi Sýrií a Hamásem je zřejmě fakt, že politické byro má své sídlo právě v syrském hlavním městě Damašku. Strategické propojení mezi Hamásem a Sýrií a Íránem lze považovat v mnoha ohledech za výrazně pragmatické. Všechny tři hráče dělí navzájem rozdílné náboženské, ideologické i zájmové postoje v mnoha oblastech. Základním, současně však omezeným, společným zájmem je ovšem opozice Hamásu proti izraelsko-arabskému mírovému procesu, který nepřinesl Sýrii očekávané výsledky v podobě navrácení ztracených území.

Vztahy s Íránem rozšiřují Hamásu možnosti mezinárodní podpory a spolupráce. Díky spojenectví s šiitskou velmocí získal silného regionálního hráče s přirozenými vazbami na radikální hnutí operující přímo v sousedství Izraele. Novým impulsem pro vzájemné vztahy byla invaze USA do Iráku v roce 2003. Ta byla započata v době, kdy na palestinských územích a v Izraeli bylo v plném proudu násilí druhé intifády. Prostředky, kterými spolupráce mezi Hamásem a Íránem probíhá, odráží zejména strategické potřeby obou stran. Írán je především hlavním finančním sponzorem Hamásu. Současně Írán poskytuje logistickou a zbrojní podporu prostřednictvím Hizbulláhu. V rámci běžné praxe probíhá například výcvik členů ozbrojených složek Hamásu v tradičních baštách Hizbulláhu. Pro Írán je naopak Hamás vítaným a potřebným partnerem. Skrze něj může ovlivňovat dění v přímé blízkosti svého největšího rivala, tedy Izraele.

Doplňující informace ke vztahům Íránu, Sýrie a obou nestátních aktérů osy a EU obsahuje kapitola *Evropská unie*. Rekapituluje historii vzájemných vztahů na komunitární úrovni a roli Íránu a Sýrie ve vztahu k nástrojům společné evropské zahraniční politiky. Současně vymezuje vztah EU k Hizbulláhu a Hamásu z pohledu možného uznání těchto subjektů jako legitimních účastníků politického, resp. mírového procesu.

Nejslabším článkem osy se ohledem na své dlouhodobé zájmy nadále zůstává Sýrie, pro kterou bylo samotné začlenění do spojenectví východiskem z izolace a posílení pozice vůči bezpečnostním hrozbám. Podpora většího, ekonomicky a vojensky silnějšího Íránu a rozšíření obranného perimetru v Libanonu díky alianci s šiitským hnutím Hizballáh, které je po stažení syrských jednotek z libanonského teritoria klíčovým spojencem a promotérem syrských zájmů v zemi, snižuje pocit ohrožení syrskému režimu. Na druhou stranu nepřináší řešení dlouhodobého zájmu Damašku na navrácení Izraelem okupovaných Golanských výšin a posílení vztahů se státy EU a USA. Cestou k rozdělení osy a eliminaci její schopnosti působit proti zájmům EU je podle názoru autorů přesvědčit Sýrii k přetrhání či alespoň

Asociace
pro mezinárodní
otázky
Association
for International
Affairs

Vědecký projekt RM 04/01/08

Prosazování zahraničně-politických cílů osou Irán-Sýrie-Hizballáh-Hamas

–
Březen 2009

omezení vazeb k Íránu, libanonskému Hizballáhu a Hamásu. Bude-li syrskému baasistickému režimu ze strany USA a EU garantována bezpečnost, nabídnuta ekonomická spolupráce a rozšíření vztahů především s EU a podaří-li se Izrael přimět, aby výměnou na přerušení syrské podpory Hizballáhu a palestinským militantním skupinám obnovil přímé rozhovory směřující k uzavření mírové smlouvy a navrácení Golanských výšin, nebude mít Sýrie nadále motivaci své bezpečnostní, politické a ekonomické zájmy prosazovat prostřednictvím nesourodého spojení Íránem a oběma islamistickými hnutími.

Vědecký projekt RM 04/01/08

Prosazování zahraničně-politických cílů osou Irán-Sýrie-Hizballáh-Hamas

–
Březen 2009

ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁZKY (AMO)

Asociace pro mezinárodní otázky je nevládní nezisková organizace založená v roce 1997 za účelem výzkumu a vzdělávání v oblasti mezinárodních vztahů. Základním posláním AMO je přispívat k hlubšímu porozumění mezinárodnímu dění. Díky svým aktivitám doma i v zahraničí a dlouholeté historii je AMO vnímána jako čelní nezávislá instituce svého druhu v České republice.

K dosažení svých cílů AMO:

- formuluje a vydává studie a analýzy;
- pořádá mezinárodní konference, expertní semináře, kulaté stoly, veřejné diskuse;
- organizuje vzdělávací projekty;
- prezentuje kritické názory a komentáře k aktuálnímu dění pro domácí a zahraniční média;
- vytváří příznivější podmínky pro růst nové generace expertů;
- podporuje zájem o disciplínu mezinárodních vztahů mezi širokou veřejností;
- spolupracuje s řadou dalších domácích i zahraničních institucí.

VÝZKUMNÉ CENTRUM AMO

Výzkumné centrum Asociace pro mezinárodní otázky je předním českým think-tankem, který není spjat s žádnou politickou stranou ani ideologií. Svou činností podporuje aktivní přístup k zahraniční politice, poskytuje nestrannou analýzu mezinárodního dění a otevírá prostor k fundované diskuzi. Hlavním cílem Výzkumného centra je systematické sledování, analýza a komentování mezinárodního dění se zvláštním zaměřením na zahraniční politiku České republiky.

Výzkumné centrum bylo založeno v říjnu 2003 jako analytický útvar Asociace pro mezinárodní otázky se zaměřením na mezinárodní vztahy a zahraniční, bezpečnostní a obrannou politiku. Jádrem VC AMO je [tým analytiků](#), jejichž prostřednictvím nabízíme odbornou expertízu v hlavních problémech světových regionů a klíčových otázkách současné mezinárodní politiky. Výzkumné centrum zpracovává [vlastní odborné studie](#), analytici poskytují [komentáře](#) k aktuálnímu dění prostřednictvím médií. Dedikovanou platformou pro hodnocení mezinárodní politiky je [blog AMO](#).

